

CARTEA LUI LELIO

ZVONURI, BÂRFE, FLECĂRELI..., adaptare de Adina Zeev după **Flecărelele femeilor** de Carlo Goldoni. Traducerea: Polixenia Karambi ● **TEATRUL DE COMEDIE** ● Data reprezentației : 6 octombrie 1996 ● Regia: Adrian Lupu ● Decoruri și costume: Gheorghe și Carmen Răsovski ● Muzica: George Marcu ● Mișcarea scenică: Florin Fieroiu ● Distribuția: Candid Stoica (Pantalone), Dumitru Chesa (Toni), Mihaela Teleoacă (Checchina), Dan Tudor (Beppo), Adina Popescu (Beatrice), Dorina Lazăr (Eleonora), Raluca Petra (Cate), Dorina Chiriac (Sgualda), Delia Nartea Lucaci (Anzoletta), Cornel Vulpe (Lelio), Eugen Racoti (Ottavio), Victor Yila (Musa), Petrică Dinuliu (Arlecchino).

Adaptarea de către Adina Zeev a piesei **Flecărelele femeilor** de Carlo Goldoni are drept scop declarat să evidențieze dimensiunile actualității, aflate doar în stare virtuală în textul original. Pornind de la o comedie (fără pretenții prea mari) despre efectele disproporționate ale gurii lumii slobode, spectacolul se vrea o analiză pertinentă a mijloacelor de distorsionare a comunicării, cu referire specială la modul în care imaginea **străinului** este deformată prin rețelele de transmisie, ajungând, diabolizată, în conștiința unei colectivități închise. Iminentele căsătorii dintre doi tineri ajunge să fie zădărnicită prin propagarea în cadrul comunității a știrii că fata este un copil găsit și, ceea ce este cu adevărat grav, adus de către părinții săi adoptivi din altă parte, din lumea exterioară, imprezvizibilă, periculoasă. Interesant este faptul că mobilul colportării zvonului este inexistent, circulația deformată a informației își găsește justificarea în pura și perversa plăcere a comunicării, lăsând în planul al doilea ceea ce ar avea de câștigat una sau alta dintre femeile angajate în procesul de transmitere. Așteptările spectatorului privind sfârșitul fericit al complicațiilor inerente pregătirii unui mariaj sunt contrazise brutal de un final tragic, în

care logodnica, rămasă singură pe scenă într-o iluminată lugubră, își cheamă zadarnic iubitul, a cărui sinucidere în culise rămâne de bănuț.

Regizorul Adrian Lupu abordează textul cu multă finețe, obținând însă niște rezultate, cred eu, diferite de cele scontate. Mi se pare evident că a dorit racordarea spectacolului la teme majore ale dezbaterilor intelectuale de azi: problema comunicării, a construirii unei imagini, a raportului față de alteritate, a dialogului cu **celălalt**. Spectatorul avizat urmărește cu interes politicos demersul său, atenția sa îndreptându-se însă cu precădere în alte direcții. Astfel, faptul că regizorul propune o abordare a lui Goldoni prin prisma teatrului psihologic, adecvată din punct de vedere istoric, mi se pare interesant și chiar curajos în contextul de azi, când, dimpotrivă, procedeele teatrului de mască, caracteristice commediei dell'arte sunt folosite cu precădere, pornindu-se de la precedente ilustre, care au făcut autoritate. Urmărind mai mult subtextul și nuanțele fine ale acestuia decât obsedat să inventeze noi și noi **lazzi**, Adrian Lupu ne ajută să descifrăm în textura piesei o figură neașteptată: imaginea răsturnată a **Furtunii** shakespeariene. Elementul-cheie al acesteia este Lelio, principiul civilizator, cu cartea lui prețioasă și cuvintele-i delicate, personajul care încearcă să aducă rafinamentul culturii în lumea percepțiilor elementare, să medieze, să ajute, să aducă simbolul acolo unde comunicarea este exclusiv dominată de semn. El vine precedat de un original Ariel/Arlecchino, care rulează cu îndemânare pe o bicicletă cu roțile deformate, amândoi sunt însă ridiculizați fără milă de femeile prea sigure de ele, Sycorax cu mai multe fețe, aici triumfătoare. Miranda/Checchina îl va pierde de astă dată pe Ferdinand/Beppo, parțial și din cauza unui Caliban/negustor de floricele, rol pe care, într-o intuiție excelentă, regizorul îl încredințează unui actor negru. Scenariul paideic al **Furtunii** este aici

răsturnat, cartea magică a lui Lelio este ruptă, iar subcultura mediilor de comunicare în masă și pentru mase triumfă asupra culturii tradiționale.

Actorii susțin parțial și oarecum la întâmplare această viziune subtilă asupra lui Goldoni. Pilonul spectacolului este Cornel Vulpe în Lelio, foarte bine secondat de Petrică Dinuliu în Arlecchino. Simțul exact al nuanței, ritmul perfect, gustul rafinat caracterizează interpretarea lui Cornel Vulpe. Femeile clevețitoare joacă în general fără nerv, aproape plictisite, făcând spectacolul să treneze. Așteptam de la Dorina Lazăr și de la Adina Popescu mult mai mult decât niște interpretări corecte, „de serviciu”. Dorina Chiriac realizează un personaj pitoresc, credibil, fără suficientă îndrăzneală însă în joc, din teama, probabil, de a nu distona cu celelalte. Mihaela Teleoacă adâncește psihologic rolul Checchinei, realizând o tânără rațională, modernă, lipsită de prejudecăți. Dan Tudor, în Beppo, are mult aplomb, multă energie și o vizibilă dorință de autodepășire. Producția poetică proprie din caietul-program ar fi putut însă lipsi: **Si tacuisses...**

Muzica lui George Marcu pune bine în evidență miza parodică a spectacolului, îndeosebi în scena duetului la flaut. Decorurile și costumele lui Carmen și Gheorghe Răsovski, artiști pe care i-am admirat de atâtea ori în alte spectacole, sunt aici cu totul neinspirate. Coloristic, vedem o evoluție de rozuri pe fundal bleuciel; funcțional, avem de a face cu o serie de practicabile cu scări metalice care încurcă spațiul scenic, cauzând chiar un regretabil accident lui Dan Tudor, în seara premierii.

Spectacolul lui Adrian Lupu are o reală anvergură intelectuală, nesuținută, din păcate, de o implicare actricească pe măsură. Poate că și în acest caz este vorba de un eșec al comunicării, de felul celui descris în piesă.

ADRIAN MIHALACHE

Imagine din Zvonuri, bârfe, flecăreli... după Goldoni la Comedie (regia: Adrian Lupu)

foto: Alin Chiriță